EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 6.8.2010
COM(2010)419 definitief

2010/0227 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

over de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Federale Republiek Brazilië inzake de vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf voor houders van een gewoon paspoort

TOELICHTING

1. POLITIEKE EN JURIDISCHE ACHTERGROND

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 539/2001 van de Raad[1] kunnen burgers van Brazilië zonder visum voor kort verblijf naar alle lidstaten van de Europese Unie reizen. Dit zou andersom ook moeten gelden, maar Brazilië verlangt van de onderdanen van vier lidstaten, namelijk Estland, Cyprus, Malta en Letland, toch nog een visum.

Om grondwettelijke redenen kan Brazilië deze vier lidstaten niet eenzijdig vrijstellen van de visumplicht; dit moet gebeuren via een visumvrijstellingsovereenkomst die door het Braziliaanse parlement moet worden bekrachtigd.

Brazilië heeft bilaterale visumvrijstellingsovereenkomsten met alle lidstaten behalve de vier hierboven genoemde. De persoonlijke werkingssfeer van deze bilaterale overeenkomsten (d.w.z. voor welke categorieën personen de vrijstelling geldt) verschilt nogal.

Het gemeenschappelijk visumbeleid en de exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie op dit gebied zijn van dien aard dat alleen de Unie, en niet de afzonderlijke lidstaten, over een visumvrijstellingsovereenkomst kan onderhandelen en een dergelijke overeenkomst kan sluiten. Daarom heeft de Raad op 18 april 2008 een besluit vastgesteld waarbij de Commissie werd gemachtigd onderhandelingen te beginnen over de sluiting van een visumvrijstellingsovereenkomst voor kort verblijf tussen de Europese Unie en Brazilië.

De onderhandelingen zijn begonnen op 2 juli 2008 en afgerond op 1 oktober 2009.

Tijdens de onderhandelingen zijn de overeenkomstsluitende partijen overeengekomen twee afzonderlijke overeenkomsten te sluiten: een voor houders van een gewoon paspoort en een voor houders van een diplomatiek of dienstpaspoort. Dit omdat de overeenkomst inzake houders van een diplomatiek of dienstpaspoort niet hoeft te worden bekrachtigd door het Braziliaanse Congres en dus sneller en los van de overeenkomst inzake houders van een gewoon paspoort kan worden bekrachtigd.

Nadat de onderhandelingen in juli 2009 waren vastgelopen als gevolg van het meningsverschil tussen de partijen over de persoonlijke werkingssfeer van de visumvrijstelling voor houders van een gewoon paspoort, werd het onderhandelingsmandaat voor een visumvrijstellingsovereenkomst met Brazilië op 23 september 2009 aangepast door het Coreper.

De conclusies van het Coreper hielden in dat de Commissie met Brazilië moest onderhandelen over een overeenkomst die zou inhouden dat:

– voor een kort verblijf van maximaal drie maanden binnen een periode van zes maanden burgers van Brazilië zonder visum naar het Schengengebied en naar Roemenië, Bulgarije en Cyprus kunnen reizen, en EU-burgers naar Brazilië, op basis van wederkerigheid maar met een beperktere toepassing dan de bestaande visumregeling in het kader van Verordening 539/2001, d.w.z. dat de overeenkomst in principe alleen van toepassing zou zijn op toeristen en zakenlieden;

[1] PB L 81 van 21.3.2001, blz.1.

– de bestaande bilaterale visumvrijstellingsovereenkomsten van toepassing blijven voor zover deze visumvrije toegang tot Brazilië behelzen voor categorieën personen die niet onder de EU-overeenkomst vallen;

– voor burgers van Brazilië de overeenkomst alleen betrekking heeft op het Schengengebied en op Roemenië, Bulgarije en Cyprus, en van toepassing is ongeacht de plaats van vertrek en de verblijfplaats. Voor EU-burgers moet de overeenkomst van toepassing zijn ongeacht de plaats van vertrek en de verblijfplaats op het moment dat zij naar Brazilië reizen.

Bij de vierde onderhandelingsronde, die van 29 september tot 1 oktober 2009 werd gehouden in Brasilia, werd overeenstemming bereikt over de tekst van een visumvrijstellingsovereenkomst voor kort verblijf voor houders van een gewoon paspoort tussen de EU en Brazilië, zodat de onderhandelingen konden worden afgerond.

Bij deze visumvrijstellingsovereenkomst voor houders van een gewoon paspoort is het geldig blijven van de bilaterale overeenkomsten voor zover deze visumvrije toegang tot Brazilië behelzen voor categorieën personen die niet onder de overeenkomst tussen de EU en Brazilië vallen, onderdeel van het pakket waarover in Brasilia overeenstemming werd bereikt overeenkomstig het mandaat.
Gezien de specifieke omstandigheden heeft de EU Brazilië op 5 februari 2010 een duidelijk signaal gegeven met een eenzijdige verklaring in de vorm van een brief die inhoudt dat de *Europese Unie de overeenkomst zou kunnen opschorten als Brazilië de bestaande bilaterale overeenkomsten opzegt.* Zowel de lidstaten als de Werkgroep visa van 20 januari 2010 hebben zich achter deze aanpak geschaard.

In antwoord op de brief van de EU heeft Brazilië op 14 april 2010 bevestigd dat het voornemens is opnieuw te gaan onderhandelen over sommige van de bestaande bilaterale overeenkomsten met de lidstaten. Beide brieven zijn aan dit voorstel gehecht als bijlagen II en III.

De lidstaten zijn meerdere malen geïnformeerd en geraadpleegd in de Werkgroep visa van de Raad en in het Coreper.

De overeenkomst is geparafeerd op 28 april 2010.

Voor de Unie is artikel 77, lid 2, onder a), juncto artikel 218 VWEU[2] de rechtsgrondslag voor de overeenkomst.

De bijgevoegde voorstellen vormen de rechtsinstrumenten voor de ondertekening en de sluiting van de overeenkomst. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen. Overeenkomstig artikel 218, lid 6, onder a), v), van het VWEU moet het Europees Parlement de sluiting van de overeenkomst goedkeuren.

2. RESULTAAT VAN DE ONDERHANDELINGEN

De Commissie is van mening dat de doelstellingen die de Raad in de onderhandelingsrichtsnoeren had geformuleerd, met inbegrip van de aanpassing van het mandaat door het Coreper op 23 september 2009, zijn bereikt en dat de ontwerp-visumvrijstellingsovereenkomst aanvaardbaar is voor de Unie.

[2] Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, PB C 115 van 9.5.2008, blz. 47.

De visumvrijstellingsovereenkomst voor houders van een gewoon paspoort houdt uiteindelijk het volgende in:

Doel en toepassingsgebied

De overeenkomst tussen de EU en Brazilië regelt wederzijdse visumvrijstelling voor toeristische en zakelijke bezoeken voor alle burgers van Brazilië en de EU, met inbegrip van de burgers van de vier lidstaten die tot nu toe niet zonder visum naar Brazilië konden reizen.
De twee doelen "toerisme" en "zaken" zijn in de overeenkomst ruim gedefinieerd, zodat ook sporters en kunstenaars en artiesten eronder vallen, mits zij geen honorarium voor hun activiteiten ontvangen, alsmede bepaalde reisdoelen waarover meningsverschillen bestonden, zoals familiebezoek of officiële bijeenkomsten, die respectievelijk zijn ondergebracht in de categorie "toerisme" en "zaken". De twee categorieën "toeristen" en "zakenlieden" beslaan 90-95% van alle reizigers.
Een reeks andere categorieën (zoals studenten, onderzoekers, kunstenaars en artiesten, geestelijken e.d. in de zin van het Braziliaanse recht) vallen buiten de werkingssfeer van de overeenkomst. De overeenkomst bepaalt dat de bilaterale overeenkomsten tussen Brazilië en de lidstaten die betrekking hebben op deze andere categorieën die niet onder de overeenkomst tussen de EU en Brazilië vallen, geldig blijven voor zover zij deze categorieën personen vrijstellen van de visumplicht. Daardoor blijven EU-burgers die niet tot de categorie toeristen of zakenlieden behoren maar wel tot een van de andere categorieën waarop de bilaterale overeenkomsten betrekking hebben, toch vrijgesteld van de visumplicht.

EU-burgers die naar Brazilië reizen en Braziliaanse burgers die naar de EU reizen om er een betaalde activiteit te verrichten, vallen evenmin onder de overeenkomst. Voor deze categorie reizigers behouden zowel de lidstaten als Brazilië de vrijheid om voor de onderdanen van de andere partij een visum verplicht te stellen overeenkomstig het toepasselijke recht van de Unie of het toepasselijke nationale recht, of overeenkomstig de bilaterale overeenkomsten die van toepassing zijn op deze categorie.

Voor de burgers van de lidstaten die een bilaterale overeenkomst met Brazilië hebben, wordt de visumvrije toegang tot Brazilië dus niet beperkt door de overeenkomst tussen de EU en Brazilië; voor hen blijft de situatie min of meer gelijk.
Deze afspraken over het toepassingsgebied zijn het beste compromis dat in de gegeven omstandigheden door de overeenkomstsluitende partijen kon worden bereikt en beantwoorden aan het mandaat zoals dat door het Coreper werd gewijzigd op 23 september 2009.

Verblijfsduur

De overeenkomst beperkt de verblijfsduur tot drie maanden binnen een periode van zes maanden in het Schengengebied. Daardoor komt er een einde aan de mogelijkheid die burgers van Brazilië volgens de bilaterale overeenkomsten hadden om drie maanden per lidstaat in het Schengengebied te verblijven.

De overeenkomst houdt rekening met de situatie van de lidstaten die het Schengenacquis nog niet volledig toepassen. De visumvrijstelling geeft de burgers van Brazilië het recht om gedurende drie maanden te verblijven op het grondgebied van elk van de lidstaten (Cyprus, Bulgarije, Roemenië) die nog geen deel uitmaken van het Schengengebied zonder binnengrenzen, los van de periode die voor het gehele Schengengebied geldt.

Territoriaal toepassingsgebied

Omdat de overzeese gebieden van Frankrijk en Nederland geen deel uitmaken van het Schengengebied en de visumregels (zoals Verordening 539/2001) daar niet van toepassing zijn, kan de overeenkomst tussen de EU en Brazilië ook geen betrekking hebben op deze gebieden. Anderzijds moet voor EU-burgers die in een derde land of in een van de overzeese gebieden van een lidstaat verblijven (bv. een Nederlands staatsburger die in de VS of in Aruba verblijft, of een Frans staatsburger die in Frans Polynesië verblijft) de visumvrijstelling wel gelden, op grond van hun nationaliteit.

> De overeenkomst bepaalt dat burgers van Brazilië zonder visum toegang hebben tot het Europese grondgebied van de lidstaten, ongeacht hun plaats van vertrek of verblijf.
>
> EU-burgers hebben zonder visum toegang tot Brazilië ongeacht hun plaats van vertrek of verblijf.

Deze territoriale toepassingsregels zijn niet expliciet in de overeenkomst opgenomen, maar de bestaande regels volgens het EU- en het Braziliaanse recht blijven van toepassing, zoals de bilaterale overeenkomsten tussen Brazilië en Frankrijk en Brazilië en Nederland met betrekking tot de niet-Europese gebieden.

Deze aanpak is door de lidstaten goedgekeurd op de bijeenkomst van de JBZ-raden van 5 oktober 2009.

Overige bepalingen

Om ervoor te zorgen dat alle EU-burgers gelijk worden behandeld, is een bepaling in de overeenkomst opgenomen die inhoudt dat Brazilië de overeenkomst alleen ten aanzien van alle lidstaten van de Europese Unie kan opschorten of beëindigen, en dat omgekeerd ook de Unie de overeenkomst alleen voor alle lidstaten kan opschorten of beëindigen.

Bij de overeenkomst wordt een Comité van deskundigen voor het beheer van de overeenkomst opgericht.

De specifieke situatie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland komt tot uiting in de preambule.

De overeenkomst bevat een bepaling over de uitwisseling van specimina van de paspoorten.
Er is een gemeenschappelijke verklaring opgesteld over de verspreiding van alle informatie met het oog op een vlotte toepassing van de overeenkomst.

3. CONCLUSIES

Rekening houdend met de hierboven beschreven resultaten, stelt de Commissie voor dat de Raad:

– besluit dat de overeenkomst namens de Unie wordt ondertekend en de voorzitter van de Raad machtigt om de persoon (personen) aan te wijzen die gemachtigd wordt (worden) de overeenkomst namens de Unie te ondertekenen.

2010/0227 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

over de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Federale Republiek Brazilië inzake de vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf voor houders van een gewoon paspoort

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 77, lid 2, onder a), juncto artikel 218, lid 5,

Gezien het voorstel van de Commissie[3],

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Om hun visumbeleid af te stemmen op Verordening (EG) nr. 539/2001 hebben bepaalde lidstaten vóór hun toetreding tot de Europese Unie de burgers van de Federale Republiek Brazilië (hierna "Brazilië" genoemd) vrijgesteld van de visumplicht, omdat Brazilië voorkomt op de lijst van derde landen waarvan de onderdanen zijn vrijgesteld van de visumplicht.

(2) Om grondwettelijke redenen kan Brazilië lidstaten niet eenzijdig vrijstellen van de visumplicht; dit moet gebeuren door middel van een visumvrijstellingsovereenkomst die door het Braziliaanse parlement moet worden bekrachtigd.

(3) Brazilië heeft bilaterale visumvrijstellingsovereenkomsten met de meeste lidstaten gesloten voordat deze lid werden van de Europese Unie of voordat het gemeenschappelijk visumbeleid werd ingevoerd. Er zijn echter vier lidstaten waarmee Brazilië nooit een bilaterale visumvrijstellingsovereenkomst heeft gesloten en waarvan de burgers dus nog steeds visumplichtig zijn voor een kort verblijf.

(4) Het gemeenschappelijk visumbeleid en de exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie op dit gebied zijn van dien aard dat alleen de Unie, en niet de afzonderlijke lidstaten, over een visumvrijstellingsovereenkomst kan onderhandelen en een dergelijke overeenkomst kan sluiten.

(5) Gezien de niet-wederkerige behandeling door Brazilië van bepaalde lidstaten heeft de Raad bij besluit van 18 april 2008 de Commissie gemachtigd te onderhandelen over een overeenkomst tussen de Europese Unie en Brazilië inzake vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf, om tot volledige wederkerige visumvrijstelling te komen.

---

[3] …….

(6) De onderhandelingen over de overeenkomst zijn op 2 juli 2008 begonnen en op 1 oktober 2009 afgerond.

(7) Onder voorbehoud van een eventuele sluiting op een later tijdstip, moeten de op 28 april 2010 te Brussel geparafeerde overeenkomsten worden ondertekend.

(8) Dit besluit houdt een ontwikkeling in van de bepalingen van het Schengenacquis waaraan het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig Besluit 2000/365/EG van de Raad van 29 mei 2000 betreffende het verzoek van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland deel te mogen nemen aan enkele van de bepalingen van het Schengenacquis[4] niet deelneemt. Het Verenigd Koninkrijk neemt derhalve niet deel aan de aanneming van dit besluit; dit besluit is dan ook niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.

(9) Dit besluit vormt een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis waaraan Ierland niet deelneemt, overeenkomstig Besluit 2002/192/EG van de Raad van 28 februari 2002 betreffende het verzoek van Ierland deel te mogen nemen aan bepalingen van het Schengenacquis[5]. Ierland neemt derhalve niet deel aan de aanneming van dit besluit; dit besluit is dan ook niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.

BESLUIT:

Artikel 1

De ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Federale Republiek Brazilië inzake de vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf voor houders van een gewoon paspoort (hierna "de overeenkomst" genoemd), wordt hierbij goedgekeurd namens de Unie, onder voorbehoud van de sluiting van de overeenkomst.

De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

De voorzitter van de Raad wordt gemachtigd de persoon (personen) aan te wijzen die bevoegd is (zijn) de overeenkomst namens de Europese Unie te ondertekenen onder voorbehoud van sluiting.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

[4] PB L 131 van 1.6.2000, blz. 43.
[5] PB L 64 van 7.3.2002, blz. 20.

BIJLAGE I

OVEREENKOMST

tussen

de Europese Unie en de Federale Republiek Brazilië

inzake de vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf voor houders van een gewoon paspoort

De Europese Unie, hierna “de Unie” genoemd,

en

de Federale Republiek Brazilië, hierna "Brazilië" genoemd,

hierna "de overeenkomstsluitende partijen" genoemd,

(1) Geleid door de wens het beginsel van wederkerigheid te waarborgen en het reizen te vergemakkelijken door de burgers van alle lidstaten van de Europese Unie en de burgers van Brazilië visumvrije toegang voor kort verblijf te bieden,

(2) Bevestigend dat zij het visumvrij reizen snel willen invoeren, met volledige inachtneming van de voltooiing van de respectieve parlementaire en andere interne procedures,

(3) Strevend naar een verdere ontwikkeling van de vriendschappelijke betrekkingen en sterke, nauwe banden tussen de overeenkomstsluitende partijen,

(4) Rekening houdend met het Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland en met het Protocol tot opneming van het Schengenacquis in het kader van de Europese Unie, beide gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en bevestigend dat de bepalingen van deze overeenkomst niet van toepassing zijn op het Verenigd Koninkrijk en Ierland,

zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Doel

Burgers van de Europese Unie en burgers van Brazilië die houder zijn van een geldig gewoon paspoort en die voor toeristische of zakelijke doeleinden naar de andere partij reizen, hebben geen visum nodig voor de toegang tot, een doorreis over of een verblijf op het grondgebied van de andere partij voor een periode van ten hoogste drie maanden binnen een periode van zes maanden overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst.

Artikel 2

Definities

In deze overeenkomst gelden de volgende definities:

a) "lidstaat": alle lidstaten van de Europese Unie met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk en Ierland;

b) "burger van de Europese Unie": een onderdaan van een lidstaat als bedoeld onder a);

c) "burger van Brazilië": eenieder die in het bezit is van de Braziliaanse nationaliteit;

d) "Schengengebied": het gebied zonder binnengrenzen bestaande uit het grondgebied van de lidstaten in de zin van punt a) die het Schengenacquis volledig toepassen;

e) "Schengenacquis": alle maatregelen die het vrije verkeer van personen in een gebied zonder binnengrenzen moeten waarborgen, in samenhang met de rechtstreeks daarmee verband houdende begeleidende maatregelen met betrekking tot de controles aan de buitengrenzen, asiel en immigratie, en met maatregelen ter voorkoming en bestrijding van criminaliteit.

Artikel 3

Toepassingsgebied

1. In deze overeenkomst wordt onder toeristische en zakelijke doeleinden verstaan:

- toeristische activiteiten;
- familiebezoek;
- marktonderzoek naar handelsmogelijkheden, deelname aan vergaderingen, ondertekening van contracten, en financiële, administratieve en managementactiviteiten;
- deelname aan vergaderingen, conferenties en seminars, mits deze activiteiten niet worden bezoldigd uit Braziliaanse respectievelijk EU-bron (afgezien van de verblijfskosten, direct of door middel van een dagvergoeding);
- deelname aan sport- en kunstwedstrijden, mits de deelnemers geen bezoldiging ontvangen uit Braziliaanse respectievelijk EU-bron, ook niet als er prijzen, waaronder geldprijzen, vallen te winnen.

2. Burgers van de Europese Unie en burgers van Brazilië die betaalde activiteiten willen verrichten of als werknemer willen werken, onderzoek willen doen, een stage, studie of sociaal werk willen doen, dan wel technische bijstand willen verlenen, zendingswerk willen verrichten of religieuze of artistieke activiteiten willen ontplooien, vallen niet onder deze overeenkomst.

Artikel 4

Voorwaarden voor visumvrijstelling en verblijf

1. De bij deze overeenkomst geregelde visumvrijstelling laat de wetgeving van de overeenkomstsluitende partijen inzake de voorwaarden voor toegang en kort verblijf onverlet. De lidstaten en Brazilië behouden zich het recht voor toegang en kort verblijf te weigeren indien aan een of meer van deze voorwaarden niet wordt voldaan.

2. De burgers van de Europese Unie die onder deze overeenkomst vallen, houden zich gedurende hun verblijf aan de wetten en voorschriften die in Brazilië gelden.

3. De burgers van Brazilië die onder deze overeenkomst vallen, houden zich gedurende hun verblijf aan de wetten en voorschriften die in elk van de lidstaten gelden.

4. De visumvrijstelling geldt ongeacht de wijze van vervoer die wordt gebruikt om de grenzen voor internationaal reizigersverkeer van de overeenkomstsluitende partijen te overschrijden.

5. Onverminderd artikel 7 vallen visumkwesties die niet onder deze overeenkomst vallen, onder het recht van de Unie, het nationale recht van de lidstaten of het nationale recht van Brazilië.

Artikel 5

Verblijfsduur

1. In het kader van deze overeenkomst mogen de burgers van de Europese Unie gedurende maximaal drie maanden per periode van zes maanden na de datum van eerste toegang tot het grondgebied van Brazilië in dat land verblijven.

2. In het kader van deze overeenkomst mogen de burgers van Brazilië gedurende maximaal drie maanden per periode van zes maanden na de datum van eerste toegang tot het grondgebied van een van de lidstaten die het Schengenacquis volledig toepassen, in het Schengengebied verblijven. Bij de berekening van deze periode van drie maanden per tijdvak van zes maanden wordt geen rekening gehouden met verblijf in een lidstaat die het Schengenacquis nog niet volledig toepast.

3. De burgers van Brazilië mogen gedurende maximaal drie maanden per periode van zes maanden na de datum van eerste toegang tot het grondgebied van een lidstaat die het Schengenacquis nog niet volledig toepast, in die lidstaat verblijven, los van de verblijfsperiode die voor het Schengengebied wordt berekend.

4. Deze overeenkomst laat onverlet dat zowel Brazilië als de lidstaten de verblijfsperiode van drie maanden kunnen verlengen overeenkomstig hun nationale recht en het recht van de Unie.

Artikel 6

Beheer van de overeenkomst

1. De overeenkomstsluitende partijen richten een comité van deskundigen op (hierna "het comité" genoemd).

Het comité bestaat uit vertegenwoordigers van de Europese Unie en van Brazilië. De Unie wordt vertegenwoordigd door de Commissie.

2. Het comité wordt op verzoek van een van de overeenkomstsluitende partijen bijeengeroepen wanneer dat nodig is, om toezicht te houden op de uitvoering van deze overeenkomst en geschillen die voortkomen uit de interpretatie of de toepassing van de bepalingen ervan, te beslechten.

Artikel 7

Verband tussen deze overeenkomst en bestaande bilaterale visumovereenkomsten tussen de lidstaten en Brazilië

Deze overeenkomst laat bestaande bilaterale overeenkomsten of regelingen tussen afzonderlijke lidstaten en Brazilië, voor zover de bepalingen daarvan betrekking hebben op aangelegenheden die bij deze overeenkomst worden geregeld, onverlet.

Artikel 8

Uitwisseling van specimina van paspoorten

1. Voor zover zij dat nog niet hebben gedaan, wisselen Brazilië en de lidstaten uiterlijk dertig (30) dagen na de datum van ondertekening van deze overeenkomst langs diplomatieke weg specimina uit van hun geldige gewone paspoorten.

2. Wanneer er een nieuw gewoon paspoort wordt ingevoerd of het bestaande wordt gewijzigd, doen de partijen elkaar uiterlijk dertig (30) dagen voordat het nieuwe of gewijzigde paspoort van toepassing wordt, langs diplomatieke weg specimina toekomen van het nieuwe of gewijzigde paspoort, samen met uitvoerige informatie over de specificaties en de toepasselijkheid ervan.

Artikel 9

Slotbepalingen

1. Deze overeenkomst wordt door de overeenkomstsluitende partijen volgens hun eigen nationale procedures geratificeerd of goedgekeurd en treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de partijen elkaar ervan in kennis stellen dat de hierboven bedoelde procedures zijn voltooid.

2. De overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten, tenzij zij wordt opgezegd in overeenstemming met lid 5 van dit artikel.

3. Deze overeenkomst kan met wederzijdse schriftelijke instemming van de overeenkomstsluitende partijen worden gewijzigd. Wijzigingen worden van kracht nadat de overeenkomstsluitende partijen elkaar ervan in kennis hebben gesteld dat hun interne procedures in dit verband zijn voltooid.

4. Elk van de overeenkomstsluitende partijen kan de overeenkomst geheel of gedeeltelijk opschorten; het besluit tot opschorting wordt uiterlijk twee maanden vóór de inwerkingtreding ervan meegedeeld aan de andere overeenkomstsluitende partij. De overeenkomstsluitende partij die de toepassing van de overeenkomst heeft opgeschort, stelt de andere overeenkomstsluitende partij in kennis van het feit dat de redenen voor de opschorting niet langer bestaan zodra dit het geval is.

5. Elk van beide overeenkomstsluitende partijen kan deze overeenkomst opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de andere partij. De overeenkomst wordt 90 dagen na de datum van deze kennisgeving beëindigd.

6. Brazilië kan deze overeenkomst alleen ten aanzien van alle lidstaten van de Europese Unie opschorten of beëindigen.

7. De Europese Unie kan deze overeenkomst alleen namens al haar lidstaten opschorten of beëindigen.

Gedaan te Brussel in tweevoud, op … 2008, in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Italiaanse, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische en de Zweedse taal, waarbij alle teksten gelijkelijk authentiek zijn.

Voor de Europese Unie, Voor de Federale Republiek Brazilië

Gemeenschappelijke verklaring betreffende de voorlichting aan de burgers over de visumvrijstellingsovereenkomst

Gezien het belang van transparantie voor de burgers van de Europese Unie en van Brazilië komen de overeenkomstsluitende partijen overeen dat zij zullen zorgen voor de verspreiding van volledige informatie over de inhoud en de gevolgen van de visumvrijstellingsovereenkomst en aanverwante kwesties, zoals de reisdocumenten die kunnen worden gebruikt voor visumvrij reizen, de territoriale toepassing, met inbegrip van de lijst van lidstaten die het Schengenacquis volledig toepassen, de toegestane verblijfsduur en de toegangsvoorwaarden, alsmede het recht van beroep in geval van weigering.